

Darbo patirtis

(Work Experience)

Pagrindinis darbo patirties tikslas yra leisti studentams patirti darbo pasaulį ir pamatyti kaip tai, ką jie išmoksta mokykloje, yra susiję su darbo aplinka. Ji vyksta 10-ais arba 11-ais metais ir paprastai tęsiasi dvi arba tris savaites per semestrą.

Kodėl mokyklos ir kolegijos organizuoja darbinę veiklą?

Darbinė veikla yra mokomoji. Jaunuoliai gali daug sužinoti apie tai, kuo darbo pasaulis skiriasi nuo mokyklos ar koledžo, ir kaip organizuojamos įmonės.

Jaunuoliai turi galimybę pamatyti, kaip dalykai, apie kuriuos mokėsi klasėje, pritaikomi praktiškai. Jie gali sužinoti, kad turi įgūdžių ir žinių, kurie yra naudingi dirbant. Tai gali paskatinti juos mokantis mokykloje ar koledže.

Mokyklos ir koledžo darbuotojai lanko jaunuolius jų darbo vietose, tai suteikia mokytojams galimybę pamatyti, kaip jie savo dėstomus dalykus gali susieti su darbo pasauliu.

Jaunuoliai turi galimybę sužinoti apie platesnį darbų spektrą ir praplėsti galimų pasirinkti profesijų diapazoną.

Kai kurie jaunuoliai apie darbinę veiklą galvoja kaip apie galimybę išbandyti konkretų darbą. Taip kartais būna koledže ar šeštosios klasės skyriuose besimokantiems studentams, kai jie užsiima su jų studijomis susijusia darbine veikla. Jaunesniems nei 16 metų žmonėms darbinė veikla nėra tikslas. Jiems daug svarbesnė „buvimo darbe“ patirtis.

Kur jaunuoliai gali užsiimti darbine veikla?

Darbinę veiklą organizuoja daug įvairių įmonių. Studentus prižiūri patyrę asmenys. Moksleiviai dirba tiek, kiek gali darbo, kurį atlieka nuolatiniai organizacijos darbuotojai. Labai atidžiai žiūrima, kad darbinė veikla būtų organizuojama tik tose įmonėse, kuriose yra atitinkamai suderinta sveikatos apsauga ir darbo saugumas.

Su kuo darbdaviai turi sutikti?

Kiekvienoje vietoje darbinė veikla organizuojama kitaip. Dažnai darbdaviai iš darbinės veiklos organizatorių gauna raštą, kuriame išdėstyti teisiniai reikalavimai. Jame paaiškinami darbinės veiklos įstatymai. Jame taip pat nurodoma, ką jie turi daryti dėl draudimo, pabrėžiama sveikatos apsaugos bei darbo saugumo svarba. Dažnai darbdavys turi pasirašyti „susitarimo raštą“ (*letter of understanding*). Jame sakoma, kad jis suprato ir pripažįsta darbinės veiklos taisykles.

Darbdaviai yra atsakingi už studentų sveikatą ir saugumą, kol jie įgauna darbo patirties; studentai taip pat turi pareigą saugiai elgtis ir laikytis darbdavio saugumo procedūrų.

Kur jaunuoliai gali užsiimti darbine veikla?

Daug darbdavių jauniems žmonės laisvanoriškai siūlo darbinę veiklą. Mokyklose ir koledžuose yra informacijos apie laisvas vietas darbinei veiklai. Mokytojai studentams pataria ir padeda pasirinkti, kur įsidarbinti. Dėmesys kreipiamas į visas asmens mintis apie galimą profesiją.

Darbinės veiklos organizatoriai jaunuolio mintis turi suderinti su esamų įdarbinimo vietų spektru. Dažniausiai tai gerai pavyksta. Jei iškyla problemų, mokytojas susitinka su studentu ir padeda jam pasirinkti kitą įdarbinimo vietą.

Kai kuriose mokyklose studentai darbinę veiklą siūlančiam darbdaviui siunčia laišką dėl priėmimo į darbą, ir dažnai jiems organizuojamas susitikimas. Jis reikalingas tam, kad darbdavys ir jaunuolis galėtų aptarti tokius dalykus, kaip pietų pertraukos organizavimas, darbo valandos ir pan. Be to, tai studentui suteikia galimybę pamatyti, kaip atrodo darbo vieta, ir galbūt susitikti su jį prižiūresiančiu asmeniu.

Prieš studentams pradėdant darbinę veiklą, jų tėvai ar globėjai gauna raštą, prašantį jų sutikimo. Įprastai jaunuolis negali pradėti dirbti, kol šis raštas nepasirašomas ir negražinamas į mokyklą ar koledžą.

Ar mano vaikui bus atlyginta už darbo patirtį?

Studentai negaus užmokesčio už darbo patirtį, nes tai yra mokymo programos numatyta veikla, o ne darbas. Darbdaviams neskiriamos jokios lėšos už studentų priėmimą darbo patirčiai.

Kas dar?

Kol jūsų sūnus ar duktė užsiima darbine veikla, juos gali aplankyti kuris nors mokytojas. Mokykloje ar koledže kiekvienam studentui gali būti išduodamas „dienoraštis“, į kurį reikia įrašyti pastabas apie darbinę veiklą, ir pateikiami klausimai apie įmonę ir darbą. Jiems taip pat paaiškinama, ką jie turi daryti, jei iškyla problemų jų įdarbinimo vietoje, arba jei jie jaučiasi blogai užsiimdami darbine veikla.

Kas vyksta baigus darbinę veiklą?

Mokykla ar koledžas rengia „tęstinius“ užsiėmimus, kad juose jaunuoliai pasidalytų įgyta patirtimi. Studentai mano, kad naudinga pagalvoti apie tai, ko išmoko, ir ar ši patirtis davė jiems naujų minčių apie darbo pasaulį.